

'Overheid duwt burger naar illegale wapenhandel'

LUIK (tijd) - Met haar gebrekkig vergunningssysteem voor verweer- en oorlogwapens duwt de overheid eerlijke burgers in de armen van illegale wapenhandelaars, waarschuwt de Nationale Unie der Wapenmakers, Jagers en Sportschutters (Unact). 'De vergunningen worden vaak arbitrair toegekend', stelt Unact vast. 'Het gebeurt ook dat iemand een vergunning krijgt, vaststelt dat zijn nieuw wapen een fabricagefout heeft, de handelaar vervangt het wapen, waarop de koper de vergunningsprocedure helemaal opnieuw moet doorlopen.'

De Nationale Unie der Wapenmakers, Jagers en Sportschutters, beter bekend onder zijn Franstalige afkorting Unact, is opgericht in 1967 op initiatief van FN Herstal, de schutterverenigingen, jagers en verzamelaars. De vereniging verdedigt al tientallen jaren de belangen van de Belgische vuurwapenmarkt voor burgers. Ze vertegenwoordigt de fabrikanten, in- en uitvoerders, groot- en kleinhandelaars, maar ook de schutters, verzamelaars, opleidingsinstituten en andere verwante organisaties. Voor alle duidelijkheid, in ons land kunnen burgers vier soorten vuurwapens kopen: 'jacht- en sportwapens', 'wapens voor wapenrekken', namelijk wapens met een historische, folkloristische of decoratieve waarde, 'verweerwapens', zoals de korte en halfautomatische vuurwapens, en halfautomatische 'oorlogwapens'.

Unact mijdt doorgaans de schijnwerpers en is dus minder bekend bij het grote publiek. Maar achter de schermen is ze druk in de weer met het beïnvloeden van het politieke bestel. Een van haar laatste wapenfeiten is het kelderen van het voorstel van voormalig minister van Justitie, Marc Verwilghen (VLD), om een nieuwe, strengere wapenwet in te voeren. 'Met de hulp van enkele senatoren hebben we dat voorstel kunnen stoppen. Anders was onze sector ten dode opgeschreven', zegt Chantal Grimard, de voorzitter van Unact. 'Dat zou ook een ramp geweest zijn voor de Belgische economie. Een senaatscommissie berekende in 2002 dat de sector van de jacht- en sportwapens in ons land 20.000 mensen tewerkstelt en goed is voor een omzet van ongeveer 600 miljoen euro', legt ze uit.

Maar in de federale regering gaan nog altijd stemmen op om het privé-bezit van vuurwapens aan banden te leggen.

Chantal Grimard: 'Als de overheid een verbod oplegt, dan zal de criminaliteit stijgen. Dat staat buiten kijf. In het Verenigd Koninkrijk is er in 1997 een verbod gekomen: drie jaar later is de criminaliteit er gestegen met 37 procent en vier jaar na het verbod waren er dubbel zoveel illegale wapens in omloop. Bovendien hebben de Britten hun burgerwapens vervangen door automatische vuurwapens uit Oost-Europa. Je ziet dezelfde trends in Australië, Japan en Nederland. De Belgische overheid bezit statistieken die bewijzen dat de meeste moorden niet worden gepleegd met vuurwapens. Maar ze loopt niet te koop met die cijfers. Trouwens, het echte probleem zijn de illegale vuurwapens, maar het is natuurlijk veel gemakkelijker om de legale handel te viseren, in een poging om het toenemende onveiligheidsgevoel aan te pakken. Niet echt democratisch, hé?'

Is de huidige wapenwet streng genoeg? Iedereen kan een wapenwinkel binnenstappen en buitenkomen met een jachtwapen. Je moet enkel je identiteitskaart tonen.

Jean-Marie Demaret (ondervoorzitter van Unact): 'Wij vragen al jaren om de aankoop van jacht- en sportwapens beter te reguleren. We stellen voor dat je eerst bij de politie een bewijs van goed zedelijk gedrag moet halen, met de expliciete vermelding dat het voor de aankoop van een wapen is. Zo maak je meteen een schifting en verminder je het aantal impulsieve aankopen. Soms kopen mensen een jachtgeweer in een vlaag van waanzin na een hevige ruzie. Ons voorstel zorgt voor een afkoelperiode.'

'Sinds mei 1989 moet de handelaar de identiteit van de koper binnen acht dagen doorspelen aan de lokale politie. Die moet de aankoop checken om het eventueel terug in beslag te nemen, maar soms wordt dat gewoonweg niet gedaan. En als het al gedaan wordt, dan wordt de aankoop vaak niet gemeld aan het centraal wapenregister. Gelukkig krijgt de koper van de handelaar een aankoopformulier zodat hij toch

een bewijs heeft dat het wapen legitiem in zijn bezit is. Bovendien is er nooit een verplichte registratie gekomen voor de jacht- en sportwapens die voor mei 1989 zijn aangekocht, wat wil je, het loopt al fout met de registratie van de nieuwe aankopen. Kortom, de overheid weet totaal niet hoeveel legale wapens er in België zijn. Ach, de meeste politieagenten bellen rechtstreeks naar ons wanneer ze een wapen willen traceren, het centraal register is een puinhoop. Er staan zelfs kalibers in die niet bestaan.'

Hoe verloopt de vergunning van verweer- en oorlogswapens?

Nico Demeyere (secretaris-generaal van Unact): 'Om zulke wapens te kopen, moet je slagen voor een praktische, een theoretische en een moraliteitsproef. Je moet je ook inschrijven in een schietclub en elk jaar moet je een bewijs van goed zedelijk gedrag voorleggen. De hele procedure duurt minimaal zes maanden. Maar we stellen vast dat de vergunningen vaak arbitrair worden toegekend: sommige lokale autoriteiten zijn veel strikter dan andere. Het gebeurt ook dat iemand een vergunning krijgt, vervolgens vaststelt dat zijn nieuw wapen een fabricagefout heeft, de handelaar vervangt het wapen, waarop de koper de vergunningsprocedure helemaal opnieuw moet doorlopen. Tja, we zijn niet tegen een wapenwetgeving, maar ze moet wel duidelijk en redelijk zijn. Zo duwt de overheid eerlijke burgers in de armen van illegale wapenhandelaars. Als je bang bent, dan koop je een wapen, het maakt niet uit hoe.'

Volgens Brice De Ruyver, de veiligheidsadviseur bij de premier, zijn twee op de drie wapens in België illegaal.

Demaret: 'Daar bestaan geen juiste cijfers over, maar de illegale wapenhandel is gigantisch in België. De overheid kijkt hulpeloos toe en doet er niets aan terwijl ze weet dat bandieten hun wapens nooit bij een legale handelaar kopen. Het is niet normaal dat vrachtwagens volgeladen met kalasjnikovs ons land zomaar kunnen binnenrijden. Maar toch blijft de overheid ons, legale handelaars, viseren.'

Knoei-boel

Kort na de vorming van de paarse regering-Verhofstadt II zijn de in- en uitvoerlicenties voor wapens geregionaliseerd. Dat was het gevolg van de communautaire crisis bij de levering van oorlogswapens aan Nepal. Heeft die regionalisering ook een invloed gehad op de burgermarkt van vuurwapens?

Demeyere: 'Nou en of, voor de toekenning van de licenties maken de regionale overheden geen onderscheid tussen wapens voor de burger- en voor de militaire markt. Het invoeren van drie jachtgeweren of van 1.000 mitrailleurs, beiden zijn onderworpen aan dezelfde licentieprocedure. Vroeger duurde de procedure voor jacht- en sportwapens 15 dagen, nu is dat drie à vier maanden. Wij zijn niet tegen zo'n procedure voor oorlogswapens, om na te gaan of de mensenrechten niet worden geschonden, maar met jachtgeweren bewapen je geen leger, hé. Trouwens, die regionalisering was een knoeiboel. In het Brussels gewest is de bevoegde dienst pas sinds 1 oktober aan de slag, maar liefst anderhalf jaar na de regionalisering. En toen we onlangs belden naar het kabinet van Vlaams minister Geert Bourgeois, dan wisten ze zelfs niet dat ze ook bevoegd waren voor onze licenties. Hoe is dat allemaal mogelijk?'

Pleegt de overheid dan helemaal geen overleg met jullie?

Demaret: 'Het overleg verloopt zeer stroef. Nochtans bestaat er al sinds 1922 een 'overlegcommissie wapens', maar in de afgelopen 70 jaar is die nog nooit samengekomen. Als we niet zouden lobbyen bij de overheid, dan zou elke wapenwetgeving in het honderd lopen. Soms verschijnen er echte kemels in het Staatsblad. Bijvoorbeeld de wet op de beveiliging van wapenwinkels van 1997: de handelaars worden verplicht om hun brandblusser in de munitiekamer te plaatsen, maar als er een brand uitbreekt, dan is dat wel de laatste plaats waar je moet komen. Een ander voorbeeld: schietstanden moesten rubberen schokdempers gebruiken. Stel je voor, rubber in een schietstand, dat is bijzonder ontvlambaar. De overheid kent er werkelijk niets van.' Lars BOVÉ

01:00 - 07/10/2004

Copyright © De TIJD